

PARAULA I VIDA

«Sereu els meus testimonis» (i II)

«L'esforç orientat a l'anunci de l'Evangeli als homes del nostre temps, plens d'esperança però alhora pertorbats sovint pel temor i l'angoixa, és sens dubte un servei que es fa a la comunitat cristiana com també a tota la humanitat». Així comença Sant Pau VI la seva bellíssima i sempre actual exhortació *Evangelii Nuntiandi* sobre l'evangelització del 8.12.1975. I continua: «per això el deure de confirmar en la fe els germans, ens sembla encara més noble i necessari quan es tracta d'encoratjar els nostres germans en la seva tasca d'evangelitzadors, per tal que en aquests temps d'incertesa i malestar la compleixin amb creixent amor, zel i alegria» (EN 1).

El lema d'aquest Diumenge del **Domund 2022** que avui celebrem, «**Sereu els meus testimonis**», destaca el caràcter comunitari-ecclesial, sinodal, de l'anomenada acció missionera dels deixebles. La missió es realitza sempre de manera eclesial comunitària, com els deixebles «*enviats de dos en dos*» (Lc 10,1). «Quan el més humil predicador, catequista o pastor, al lloc més apartat del món, predica l'Evangeli, reuneix la seva petita comunitat o administra un sacrament, tot i que es trobi sol, exerceix un acte d'Església i el seu gest s'enllaça, mitjançant relacions institucionals certament, però també mitjançant vincles invisibles i arrels amagades de l'ordre de la gràcia, a l'activitat evangelitzadora de tota l'Església. Ho fa en unió amb la missió de l'Església i en nom seu» (EN 60). En l'actual context del **Sínode** sobre la Sinodalitat, es reforça tot allò que el Sínode proposa: «Comunió, participació, missió». Tot cristià està cridat a ser testimoni de Crist en comunió amb els germans.

La tasca de l'evangelització de tots els homes constitueix la missió essencial de l'Església; una tasca i

missió que els canvis amplis i profunds de la societat actual fan cada cop més urgents. Evangelitzar constitueix, en efecte, la felicitat i la vocació pròpia de l'Església, la seva identitat més profunda. Ella existeix per a evangelitzar, és a dir, per a predicar i ensenyar, ser canal del do de la gràcia, reconciliar els pecadors amb Déu, perpetuar el sacrifici de Crist a la santa Missa, memorial de la seva mort i resurrecció gloriosa (cf. EN 14).

Una jove francesa, beatificada el maig passat a Lió, **Pauline Marie Jaricot**, va fundar fa exactament 200 anys l'**Obra de la Propagació de la Fe**. Fins i tot amb condicions precàries, ella va acollir la inspiració de Déu per posar en moviment una xarxa de pregària i una col·lecta per als missioners, de manera que els fidels poguessin participar activament a la missió «fins als llocs més llunyans de la terra». D'aquesta genial idea va néixer la Jornada Mundial de les Missions Domund que celebrem cada any, i la col·lecta que està destinada al Fons Universal amb el qual se sosté l'activitat missionera.

Evangelitzar és un deure fonamental del poble de Déu. Tots els fidels, conscients de la seva pròpia responsabilitat, hem d'assumir la part que ens competeix en l'activitat missionera, sigui prop nostre sigui arreu del món. Avui n'hi ha molts que estan essent testimonis de Déu per tota la terra, fins lliurant la seva vida per causa de l'Evangeli. Són els nostres missioners que hem d'estimar i hem d'ajudar; són els qui han escoltat la crida del Crist i han aportat el seu gra de sorra perquè aquest món sigui una mica més digne cada dia, i reconegui Jesucrist com el seu Salvador. Cooperem-hi generosament!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Inici de curs a l'AUSP

El 4 d'octubre, Mons. Joan-Enric Vives i Sicília, Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, va participar en la celebració de la inauguració oficial del curs de l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

Després de la concelebració de l'Eucaristia, que fou presidida pel Cardenal Mons. Joan Josep Omella, Gran Cancellier de l'AUSP, va assistir a la lectura de la lliçó inaugural «Límits i abastaments de la intel·ligència artificial en el diàleg filosòfic i teològic contemporani», a càrrec del Dr. Ricardo Mejía Fernández, professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya (AUSP).

A l'acte també va fer la presentació del curs el Rector de l'AUSP, Dr. Armand Puig, i hi van assistir els representants del Consell del Cancellier i les autoritats acadèmiques de l'AUSP.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Millorar com a éssers humans (i III)

Des del paradigma transhumanista, l'ésser humà no preexisteix, doncs, com una idea platònica en el món eidètic. Tampoc en la ment de Déu. No hi ha un *eidos* del qual sigui imatge i semblança, ni una còpia mal feta que un demiürg ociós ha reproduït amb les seves mans. Ell és el demiürg de si mateix, el déu menor que, mitjançant la seva voluntat de transcendir-se i les seves habilitats tècniques, crea un arquetip i vetlla per assolir-lo, però un

cop assolit, en crea, de nou, un altre i, així, successivament, en una cursa sense fi.

La identitat humana, però, no es pot comprendre al marge de la dimensió corporal. La visió de la corporeïtat que hi ha latent en el transhumanisme és, com a mínim, discutible. El cos no és un pur element adjacent. Per això, unir el cervell d'un ésser humà trasplantat a un ordinador no garanteix la pervivència de la identitat d'aquest ésser, per-

què la identitat humana inclou, necessàriament, la carn.

Per a la majoria de persones, el millorament és un objectiu desitjable en si mateix. Segons els transhumanistes, el mitjà per assolir-ho no hauria de ser èticament rellevant. I, no obstant això, el mitjà sí que és rellevant en el discerniment ètic. No solament el fi ha de ser excel·lent, també ho han de ser els mitjans per assolir-lo. Guanyar una cursa és un mitjà legítim, però vèncer mitjan-

çant l'engany o la manipulació no és acceptable des del punt de vista ètic. Ampliar el propi negoci és legítim des del punt de vista ètic, però fer-ho mitjançant el frau, l'estafa o l'economia submergida, vulnera els principis ètics. Dit això, la pregunta és clara: Per què no hauria de ser legítim millorar-se a si mateix mitjançant l'enginyeria genètica? Quin mal es causa amb això? A qui es perjudica?

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

PALABRA Y VIDA

«Seréis mis testigos» (y II)

«El esfuerzo orientado al anuncio del Evangelio a los hombres de nuestro tiempo, llenos de esperanza pero a la vez perturbados a menudo por el temor y la angustia, es sin duda un servicio que se hace a la comunidad cristiana como también a toda la humanidad». Así comienza San Pablo VI su bellísima y siempre actual exhortación *Evangelii Nuntiandi* sobre la evangelización del 8.12.1975. Y continúa: «por eso el deber de confirmar en la fe a los hermanos, nos parece aún más noble y necesario cuando se trata de alentar a nuestros hermanos en su labor de evangelizadores, para que en estos tiempos de incertidumbre y malestar la cumplan con creciente amor, celo y alegría» (EN 1).

El lema de este Domingo del **Domund** 2022 que hoy celebramos, «**Seréis mis testigos**», destaca el carácter comunitario-eclesial, sinodal, de la llamada acción misionera de los discípulos. La misión se realiza siempre de forma eclesial comunitaria, como los discípulos «*enviados de dos en dos*» (Lc 10,1). «Cuando el más humilde predicador, catequista o pastor, en el lugar más apartado del mundo, predica el Evangelio, reúne a su pequeña comunidad o administra un sacramento, aunque se encuentre solo, ejerce un acto de Iglesia y su gesto se enlaza, mediante relaciones institucionales ciertamente, pero también mediante vínculos invisibles y raíces escondidas del orden de la gracia, en la actividad evangelizadora de toda la Iglesia. Lo hace en unión con la misión de la Iglesia y en su nombre» (EN 60). En el actual contexto del **Sínodo** sobre la Sinodalidad, se refuerza todo lo que el Sínodo propone: «Comunión, participación, misión». Todo cristiano está llamado a ser testigo de Cristo en comunión con sus hermanos.

La labor de la evangelización de todos los hombres constituye la misión esencial de la Iglesia; una tarea y misión que los cambios amplios y profundos de la sociedad actual hacen cada vez más acuciantes. Evangelizar constituye, en efecto, la felicidad y la vocación propia de la Iglesia, su identidad más profunda. Ella existe para evangelizar, es decir, para predicar y enseñar, ser canal del don de la gracia, reconciliar a los pecadores con Dios, perpetuar el sacrificio de Cristo en la santa Misa, memorial de su muerte y resurrección gloriosa (cf. EN 14).

Una joven francesa, beatificada el pasado mayo en Lyon, **Pauline Marie Jaricot**, fundó hace exactamente 200 años la **Obra de la Propagación de la Fe**. Incluso con condiciones precarias, ella acogió la inspiración de Dios para poner en movimiento una red de oración y una colecta para los misioneros, de modo que los fieles pudieran participar activamente en la misión «hasta los lugares más lejanos de la tierra». De esta genial idea nació la Jornada Mundial de las Misiones Domund que celebramos cada año, y la colecta destinada al Fondo Universal con el que se sostiene la actividad misionera. Evangelizar es un deber fundamental del pueblo de Dios. Todos los fieles, conscientes de su propia responsabilidad, debemos asumir la parte que nos compete en la actividad misionera, sea cerca de nosotros sea en todo el mundo. Son muchos los que hoy están siendo testigos de Dios por toda la tierra, incluso entregando su vida por causa del Evangelio. Son nuestros misioneros que debemos amar y ayudar; son los que han escuchado la llamada de Cristo y han aportado su grano de arena para que este mundo sea un poco más digno cada día, y reconozca a Jesucristo como su Salvador. ¡Cooperemos generosamente!

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

XI Setmana de Cinema Espiritual a Andorra, La Seu d'Urgell i Balaguer

Les escoles del Principat d'Andorra, de La Seu d'Urgell i de Balaguer participen enguany en la proposta de la Delegació d'Ensenyament de transmissió de valors als infants i joves a través del cinema.

La XI Setmana de Cinema Espiritual d'Andorra, que es fa extensiva per segon any consecutiu a Balaguer i a La Seu d'Urgell, portarà per títol «Aixeca la mirada», i es portarà a terme entre el 7 i l'11 de novembre de 2022.

Aquesta és una activitat orientada als alumnes de 5è i 6è curs de primera ensenyança o primària i als alumnes de secundària i batxillerat, i oberta als infants i joves que no cursen religió. Es tracta d'una activitat d'educació en valors oberta a tothom.

Les projeccions es porten a terme al Principat d'Andorra als cinemes del centre comercial Illa Carlemany, i en els propis centres a La Seu d'Urgell i a Balaguer; en horari matinal escolar. A més es portarà a terme una projecció d'una pel·lícula per a adults, en el mateix Cinema Illa Carlemany, el proper 10 de novembre, a les 20.30 h, amb l'entrada gratuïta.

Les pel·lícules que es podran veure són: *Los Rodríguez y el más allá*, per als alumnes de 3r cicle de Primària; *Mi hermano persigue dinosaurios*, per als alumnes de 1r cicle de Secundària; *Arde*

Notre Dame, per als alumnes de 2n cicle de Secundària i Batxillerat; i *Cerca de ti* en la sessió per a adults.

Acte institucional de 55 anys del Col·legi Sant Ermengol

El Col·legi Sant Ermengol, a Andorra la Vella, va acollir la tarda del dilluns 3 d'octubre, en commemoració de la data de l'inici de la seva tasca educativa, l'acte institucional del 55è aniversari de l'escola, que fou presidit per la M.I. Ministra d'Educació i Ensenyament Superior i la Síndica General d'Andorra, i a la que també van assistir la Cònsol Major d'Andorra la Vella, l'Ambaixador d'Espanya davant d'Andorra, acompanyats per la Gna. M. Tomasa Itóiz, representant de la Congregació en el Patronat i la Directora del Col·legi, Sra. Maria Josep Pascual, i l'Arxiprest de les Valls, Mn. Ramon Sàrries. Docents, personal d'administració i serveis del col·legi, autoritats, sacerdots del Principat, representants d'entitats públiques, socials i culturals, es van trobar per participar a la celebració.

L'acte es va dur a terme a l'aire lliure, en el pati del col·legi que ha vist córrer i jugar milers d'infants en els anys de la seva història. Entre els propers actes de tancament de festa, el 17 d'octubre, a les 20.30 h,

tindrà lloc el castell de focs artificials per omplir de llum i color el cel d'Andorra. Els focs es llençaran des del pati de l'escola. I el 28 d'octubre, l'escola posarà fi al programa d'activitats amb la tradicional Festa de Sant Ermengol, festivitat en honor al seu patró. Una acolorida celebració que sorprendrà grans i petits i que marcarà el final dels actes de celebració del 55è aniversari del centre escolar.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

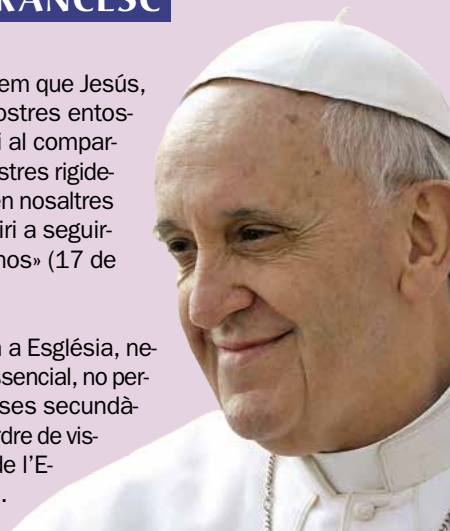

@Pontifex_es: «Mentre en el món augmenten les tensions i les guerres, que els nous sants inspirin camins de diàleg, especialment en els cors i les ments dels qui ocupen llocs de gran responsabilitat i estan cridats a ser protagonistes de pau i no de guerra» (15 de maig).

@Pontifex_es: «La benaurança, la santedat, no és un programa de vida fet només d'esforços i renúncies, sinó que és abans de res el joïós descobriment de ser fills estimats de Déu» (16 de maig).

@Pontifex_es: «Deixem que Jesús, Pa viu, sanegi els nostres entosudiments i ens obri al compartir, ens curi de les nostres rigideses i del tancar-nos en nosaltres mateixos, i ens inspiri a seguir-lo on Ell vol conduir-nos» (17 de maig).

@Pontifex_es: «Com a Església, necessitem tornar a l'essencial, no perdre'ns en moltes coses secundàries amb el risc de perdre de vista la puresa simple de l'Evangelí» (18 de maig).

10 anys de Catalonia Sacra, divulgació del patrimoni eclesial

Catalonia Sacra va commemorar els seus primers 10 anys de vida el dimarts 4 d'octubre, en un acte a l'església del Monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona on hi van participar —entre d'altres— els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) i representants institucionals. Hi va estar present Mons. Joan-Enric Vives i Sicília, Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra. En aquests deu anys s'han organitzat més de 300 activitats per donar a conèixer el valor patrimonial d'unes 180 esglésies d'arreu del territori, s'ha creat una xarxa que reuneix esglésies amb valor patrimonial notable i una oferta turística pròpia o 40 sessions per formar tècnics i professionals en diferents àmbits.

Aquesta iniciativa dels deu bisbats amb seu a Catalunya per donar raó del patrimoni cultural de l'Església i donar-lo a conèixer acaba de complir 10 anys.

Mons. Salvador Giménez, Bisbe de Lleida i President del Secretariat Interdiocesà de Custòdia i Promoció de l'Art Sacre (SICPAS) que és l'organització que lidera Catalonia Sacra, va explicar en la seva intervenció els reptes que té Catalonia Sacra per als propers anys, un cop s'ha consolidat el seu paper com a agent rellevant en l'àmbit del patrimoni cultural català. Cap endins, «millorant la gestió global dels nostres equipaments i amb una més àmplia cooperació entre ells»; i cap enfora, «sumant còmplices i col·laboradors que facilitin la gestió, manteniment i conservació i fent del patrimoni cultural una portada d'entrada al cristianisme; perquè visitar aquest patrimoni també té un valor religiós».

El coordinador de Catalonia Sacra, Dani Font, va fer una mirada retrospectiva, assenyalant que l'Església ha tingut un «convenciment col·lectiu» per gestionar el patrimoni amb «una mirada oberta». Aquest fet es denota, a tall il·lustratiu, amb l'aposta dels diferents

bisbats per professionals «joves i preparats tècnicament, amb un bagatge institucional important» que, des de la independència de cada bisbat, s'està implicant per consolidar una proposta amb elements comuns a tot el territori. Font va tancar la seva intervenció amb un record pel Bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, traspasat ara fa uns mesos, i que ha estat «puntal imprescindible» perquè Catalonia Sacra tirés endavant.

En nom dels deu bisbats amb seu a Catalunya va intervenir la Delegada del Bisbat d'Urgell, Clara Arbués, que va ressaltar el valor cultural del patrimoni present arreu del territori i la importància d'una bona gestió. La Directora general del Patrimoni, Sònia Hernández, que —conjuntament amb la Directora general d'Afers Religiosos, Yvonne Griley, van ser els representants de la Generalitat de Catalunya— també va destacar el pes que el patrimoni cultural de l'Església té en el conjunt d'elements patrimonials del Principat i en l'objectiu de seguir sumant sinèrgies entre Església i Administració.

Els arquebisbes de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella, i de Tarragona, Mons. Joan Planellas, van obrir i tancar l'acte, amb una reflexió sobre la importància del patrimoni i el seu paper per entendre el propi relat de l'Església i la fe.

En aquests 10 anys, Catalonia Sacra ha organitzat una programació anual de més de 40 activitats; ha realitzat iniciatives en el camp de la formació per a guies, gestors patrimonials, agents turístics amb un curs propi itinerant pel territori; ha impulsat la «Xarxa CS», amb un treball coordinat d'esglésies catalanes amb alt valor patrimonial per a millorar l'atenció al visitant i la gestió de l'espai; ha empès l'activitat turística amb la creació d'un catàleg d'activitats guiades al voltant del patrimoni; i ha dialogat amb diferents entitats culturals i administracions públiques per tal de posar, junts, el patrimoni cultural al servei de la societat.

DIADA DEL DOMUND

Testimonis i continuadors de la tasca de Jesús

Com cada any, en arribar de nou el Dia del Domund, la Jornada Mundial de la Propagació de la Fe, se'ns recorda la nostra missió com a cristians.

«Sereu els meus testimonis...» són les paraules de Jesús que haurien de ressonar —avui més que mai— a les nostres oïdes i al nostre cor. Ell es va sentir sempre com enviat del Pare i va testimoniar, amb la seva vida, la Bona Nova salvadora per a tota la humanitat.

La Paraula de Jesús —per ser humana i divina— no queda reclosa en el temps. És oberta i, per tant, té vigència actual i fins a la fi del món. Hem de tenir molt clar que l'enviament que Jesús fa als seus deixebles, també ens l'està fent avui, a nosaltres; perquè si guem els seus testimonis. Per fer això i per viure el seu missatge, encarnat en la nostra vida, tenim a les nostres mans la millor eina: la fe en Déu Pare, Creador; en Déu Fill, Salvador; i en Déu Esperit Sant, que enforteix aquesta fe i ens empeny a actuar.

La nostra fe ha d'irradiar-se cap a fora i no pot quedar tancada en nosaltres. Hem de sentir-nos missioners, avui especialment, amb els que ho són en terres enllà i pregar per ells: pel sacrifici de les seves vides, pels seus treballs, no exempts d'esforç, penúries i, actualment, de fortes persecucions.

També la nostra almoïna és molt necessària.

Els missioners han d'atendre innumerable necessitats materials per poder anar millorant cada dia la situació precària en que es troben.

No hem de pensar mai que no tenim res a aportar o que poca cosa podem fer.

Fem molta falta. No ens guardem la nostra fe i els nostres diners només per a nosaltres. El desig de Jesús, que si guem els seus testimonis, ens ha d'omplir de joia. Ell ha posat a les nostres mans i les de generacions futures el continuar i testimoniar la seva tasca salvadora. Ens ha volgut fer participants del seu gran amor a la humanitat, i fer-nos els seus testimonis. Ens mira i espera. Quina serà la nostra resposta?...

Mn. Jaume Soy
Delegat de Missions

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

24. □ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Ef 4,32-5,8 / Sl 1 / Lc 13,10-17]. Sant Antoni M. Claret (Sallent, 1807 - Fontfreda, 1870), arquebisbe de Santiago de Cuba, fund. Missioners del Cor de Maria (Claretians) a Vic (CMF, 1849), i Religioses de Maria Immaculada, a Cuba (IRMI, 1855); sant Martí, mr.

25. ■ Dimarts [Ef 5,21-33 / Sl 127 / Lc 13,18-21]. Sant Bernat Calbó (†1243),

bisbe de Vic, abans cistercenc a Santes Creus, nat prop de Reus; Mare de Déu del Collell (apareguda el 1483; santuari a la Garrotxa).

26. ■ Dimecres [Ef 6,1-9 / Sl 144 / Lc 13,22-30]. Sants Llucià i Marcià, mrs. de Nicomèdia venerats a Vic; sant Rústic, bisbe de Narbona; sant Viril, abat de Leyre (Navarra); sant Evarist, papa (grec, 97-105) i mr.

27. ■ Dijous [Ef 6,10-20 / Sl 143 / Lc 13,31-35]. Sant Florenci, mr.; sant Gaudiós, bisbe.

28. ■ Divendres [Ef 2,19-22 / Sl 18 / Lc 6,12-19]. Sant Simó (el Zelador), de Canà de Galilea, i sant Judes, anomenat també Tadeu (invocat en les causes difícils), apòstols; sant Silví, ermità.

29. ■ Dissabte [Fl 1,18b-26 / Sl 41 / Lc 14,1.7-11]. Sant Narcís, bisbe i mr.

(s. IV), patró de Girona (1387); santa Eusèbia, vg. i mr.; beat Miquel Rua, prev. salesià.

30. ■ Diumenge vinent, XXI de durant l'any (litúrgia de les hores: 3a setm.) [Sa 11,23-12,2 / Sl 144 / 2Te 1,11-2,2 / Lc 19,1-10]. Sant Marcel, centurió romà, i els seus fills Claudi, Rupert i Víctor, mrs.; santa Eutròpia, mr.; santa Zenòbia, mr.

Diumenge XXX de durant l'any (C)

COMENTARI

El cobrador d'impostos tornà perdonat a casa seva

Segur que a tots ens encanta la figura del cobrador d'impostos de la paràbola d'avui: ell tan senzill, tan humil, sense presumir de res. Però ens hauríem de preguntar a qui ens assemblem realment en la nostra vida. Perquè molts de nosaltres pensem (si no ho verbalitzem) que som bons, que no som com els altres pecadors i potser, fins i tot, ens atrevim a assenyalar algunes persones. Les paraules del fariseu són: *Déu meu, us dono gràcies perquè no soc com els altres homes: lladres, injustos, adúlter, ni soc tampoc com aquest cobrador d'impostos. Deayuno dos dies cada setmana i us dono la desena part de tots els meus ingressos.* Fixem-nos que dona gràcies a Déu i que és un home molt pietós. Perquè no hem de pensar que deia mentides sinó que certament complia amb tot allò que deia. Però evidentment té un defecte fonamental: creu que la seva salvació és deguda a les seves obres, que és ell qui se salva, per això diu: jo, jo, jo. I per altra banda menysprea els altres, es creu superior a tots ells especialment als pecadors. Però la salvació només la pot atorgar Déu. Per això el cobrador d'impostos, tot i ser pecador: *Déu meu, sigueu-me propici que soc un pecador, sap que el perdó i la salvació venen només de Déu i cal demanar-los i esperar-los només d'ell.* Per això també la primera lectura ens diu: *El Senyor escolta la pregària dels oprimits... El Senyor fa justícia; el crit d'auxili del desvalguts penetra més enllà dels núvols, escolta la pregària de l'oprimit.* Encara que parla de justícia i pobresa materials ho podem entendre en el sentit de pobresa espiritual, de la humilitat interior. També al final de la segona lectura Pau parlant dels seus enemics diu: *El Senyor em salvarà de tots els qui em volen perjudicar i em guardarà per al seu Regne celestial.* Malgrat tot el que ha fet Pau, sap que és el Senyor qui dona la recompensa: *El Senyor em donà forces perquè acabés de proclamar el missatge de l'evangeli.* Tot és obra del Senyor. Les nostres bones obres, tot i que les hem de fer, no salven. L'únic Salvador és Jesús.

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (Sir 35,12-14.16-18)

El Senyor fa justícia, no té miraments amb el prestigi dels homes, no es deixa influir per ningú en perjudici dels pobres; escolta la pregària dels oprimits, no es fa sord al clam dels orfes ni al plany insistent de les viudes. El Senyor rep benèvolament els qui l'honoren, el clam d'aquests homes arriba al cel, el crit d'auxili dels desvalguts penetra més enllà dels núvols, i ells no es consolen fins que arriba a terme, no desisteixen mentre l'Altíssim no intervingui per fer justícia a favor dels innocents. El Senyor no s'entretindrà, no tardarà a sortir a favor d'ells.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Quan els pobres invoquen el Senyor, ell els escolta.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Els ulls del Senyor vetllen pels justos, / escolta quan criden auxili. / Així que criden, el Senyor els escolta / i els treu de tots els perills. R.

El Senyor és a prop dels cors que sofreixen, / salva els homes que se senten desfets. / El Senyor rescata de la mort els seus servents, / i no acusarà els qui es refugien en ell. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (2Tm 4,6-8.16-18)

Estimat, pel que fa a mi, la meua vida ja és oferta com una libació vessada sobre l'altar. Ja m'ha arribat el moment de desfer les amarres i deixar el port. Després de lluitar en aquest noble combat i acabada la cursa em mantinc fidel. I ara ja tinc reservada la corona que m'he guanyat. El Senyor, jutge justíssim, me la donarà quan serà el dia, i no tan sols a mi, sinó a tots els qui enyoren la seva manifestació. Durant la meua primera defensa davant el tribunal no es presentà ningú a fer-me costat; tothom m'abandonà. Que Déu els ho perdoni. Però el Senyor m'assistia i em donà forces perquè acabés de proclamar el missatge de l'evangeli, i poguessin escoltar-lo tots els pagans. I Déu m'ha salvat de la gola del lleó. El Senyor em salvarà de tots els qui em volen perjudicar i em guardarà per al seu Regne celestial. A ell sigui donada la glòria pels segles dels segles. Amén.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluç (Lc 18,9-14)

En aquell temps, Jesús digué aquesta paràbola a uns que es refiaven que eren justos i tenien per no res a tots els altres: «Dos homes pujaren al temple a pregar: un era fariseu i l'altre cobrador d'impostos. El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: "Déu meu, us dono gràcies perquè no soc com els altres homes: lladres, injustos, adúlter, ni soc tampoc com aquest cobrador d'impostos. Deayuno dos dies cada setmana i us dono la desena part de tots els meus ingressos." Però el cobrador d'impostos, que s'havia quedat un tros lluny, ni gosava aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit i deia: "Déu meu, sigueu-me propici, que soc un pecador." Us asseguro que aquest tornà perdonat a casa seva i l'altre no; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.»

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Eclo 35,12-14.16-19a)

El Senyor es juez, y para él no cuenta el prestigio de las personas. Para él no hay acepción de personas en perjuicio del pobre, sino que escucha la oración del oprimido. No desdeña la súplica del huérfano, ni a la viuda cuando se desahoga en su lamento. Quien sirve de buena gana, es bien aceptado, y su plegaria sube hasta las nubes. La oración del humilde atraviesa las nubes, y no se detiene hasta que alcanza su destino. No desiste hasta que el Altísimo lo atiende, juzga a los justos y les hace justicia. El Señor no tardará.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *El afligido invocó al Señor, y él lo escuchó.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

El Señor se enfrenta con los malhechores, / para borrar de la tierra su memoria. / Cuando uno grita, el Señor lo escucha / y lo libra de sus angustias. R.

El Señor está cerca de los atribulados, / salva a los abatidos. / El Señor redime a sus siervos, / no será castigado quien se acoge a él. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a Timoteu (2Tm 4,6-8.16-18)

Querido hermano:

Yo estoy a punto de ser derramado en libación y el momento de mi partida es inminente. He combatido el noble combate, he acabado la carrera, he conservado la fe. Por lo demás, me está reservada la corona de la justicia, que el Señor, juez justo, me dará en aquel día; y no solo a mí, sino también a todos los que hayan aguardado con amor su manifestación.

En mi primera defensa, nadie estuvo a mi lado, sino que todos me abandonaron. ¡No les sea tenido en cuenta! Mas el Señor estuvo a mi lado y me dio fuerzas para que, a través de mí, se proclamara plenamente el mensaje y lo oyeran todas las naciones. Y fui librado de la boca del león. El Señor me libará de toda obra mala y me salvará llevándome a su reino celestial. A él la gloria por los siglos de los siglos. Amén.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 18,9-14)

En aquel tiempo, Jesús dijo esta paràbola a algunos que se confiaban en sí mismos por considerarse justos y despreciaban a los demás: «Dos hombres subieron al templo a orar. Uno era fariseo; el otro, publicano. El fariseo, erguido, oraba así en su interior: "¡Oh Dios!, te doy gracias porque no soy como los demás hombres: ladrones, injustos, adúlteros; ni tampoco como ese publicano. Ayuno dos veces por semana y pago el diezmo de todo lo que tengo". El publicano, en cambio, quedándose atrás, no se atrevía ni a levantar los ojos al cielo, sino que se golpeaba el pecho diciendo: "¡Oh Dios!, ten compasión de este pecador". Os digo que este bajó a su casa justificado, y aquel no. Porque todo el que se enaltece será humillado, y el que se humilla será enaltido».